

I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

OPINJONIJIET

IL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW

499 SESSJONI PLENARJA TAL-KESE TAL-4 U L-5 TA' ĠUNJU 2014

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Miżuri għall-impjieġ taż-żgħażaġh — l-ahjar Prattiki

(Opinjoni esploratorja fuq talba tal-Presidenza Griega tal-Kunsill)”

(2014/C 424/01)

Relatur: **is-Sinjura Schweng**

Fittra datata s-6 ta' Diċembru 2013, is-Sur Theodoros Sotiropoulos, Ambaxxatur, talab lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, f'isem il-Presidenza Griega tal-Kunsill tal-UE u b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jfassal opinjoni dwar

Miżuri għall-impjieġ taż-żgħażaġh – l-ahjar Prattiki

(opinjoni esploratorja).

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-sugġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar it-13 ta' Mejju 2014.

Matul l-499 sessjoni plenarja tiegħu li saret l-4 u l-5 ta' Ġunju 2014 (seduta tal-4 ta' Ġunju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'124 vot favur, vot wiehed (1) kontra u 4 astensjonijiet.

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) iqis il-ġlieda kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġh bhala prijorità politika. Sabiex iż-żgħażaġh tal-lum ikunu jistgħu jfasslu l-Ewropa ta' għada, jehtieġu prospetti għal hajja indipendenti, fejn ikun hemm post tax-xogħol li jikkorrespondi għall-kwalifiki tagħhom. Huwa biss permezz ta' strategija mmirata lejn it-tkabbir, u li hija intiża għat-tishih tal-kompetittività u għat-trawwim mill-ġdid tal-fiduċja tal-investituri u tal-pubbliku, kif ukoll permezz ta' investment sostenibbli u pjan ta' rkupru li tista' tiġi stimolata d-domanda għall-forza tax-xogħol.

1.2 Jinhtieġu incentivi adatti biex il-kumpaniji jitheggu jimpjegaw haddiema godda li sikwit ikunu minghajr esperjenza, anke fi zminijiet ta' incertezza ekonomika. Dawn jinkludu sistema edukattiva li tohloq bazi fuq livell professjonali u personali għad-dhul fix-xogħol, tahriġ vokazzjonali li jkun aktar orjentat lejn il-htigijiet tas-suq tax-xogħol kif ukoll li tippromovi l-ispirtu intraprenditorjali. Barra minn hekk, jinhtieġ suq tax-xogħol dinamiku u inklużiv, li jkun hemm nies disponibbli bil-kwalifiki essenzjali għall-kompetittività tal-ekonomija Ewropea, il-koeżjoni tas-soċjetà u għall-prospetti ta' tkabbir sostenibbli fit-tul. Ir-riformi rilevanti għandhom iwasslu biex jinkiseb bilanċ bejn il-flessibilità u s-sigurtà. Dan jista' jiġi żgurat l-ahjar bl-involviment tal-imsieħba soċjali.

1.3 Iż-żgħażaġh għandhom jiġu appoġġjati fl-għażla tal-karriera tagħhom minn konsulent professjonali kwalifikat. Analizi tal-bżonnijiet tal-forza tax-xogħol fil-perjodu medju tista' tinfluwenza l-għażliet ta' karriera b'mod korrispondenti, speċjalment fil-livell lokali. Matul il-kriżi, l-Istati Membri b's-sistema edukattiva li toffri edukazzjoni teoretika kif ukoll Prattika wrew ukoll rati relattivament baxxi ta' qgħad fost iż-żgħażaġh meta mqabbla ma' pajjiżi Ewropej oħra. Il-KESE jinsab konvint mis-suċċess tal-mudelli ta' taħriġ vokazzjonali bbażati fuq ix-xogħol, pereżempju s-sistemi ta' taħriġ doppju li jeżistu f'xi Stati Membri. Dawn il-programmi ta' taħriġ l-iktar li jkollhom suċċess meta l-partijiet interessati kollha (l-impjegaturi, il-haddiema, l-organizzazzjonijiet rappreżentattivi u s-settur pubbliku) jwettqu r-responsabbiltajiet tagħhom.

1.4 Barra minn hekk, is-Servizzi Pubbliċi tal-Impjieg għandhom rwol importanti x'jaqdu fit-tranżizzjoni mill-iskola għall-impjieg. Għandu jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom ir-riżorsi finanzjarji u umani adatti biex mhux biss jappoġġjaw lill-persuni qieghda li qed ifittxu impjieg iżda wkoll iżommu kuntatt mill-qrib man-naħa tad-domanda.

1.5 L-involvement tal-imsieħba soċjali fl-istrateġija tat-tkabbir, fir-riformi tas-suq tax-xogħol, fil-programmi ta' taħriġ u fir-riformi tas-servizzi pubbliċi tal-impjieg kif ukoll l-involvement tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh fl-implimentazzjoni tal-garanzija taż-żgħażaġh jiżguraw l-approvazzjoni ta' parti wiesgħa tal-popolazzjoni u għaldaqstant il-paċi soċjali. Huma biss id-deċiżjonijiet kondiviżi li għandhom l-opportunità li jwasslu għal tibdil sostenibbli.

2. Introduzzjoni

2.1 Il-ġlieda effettiva kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġh hija wahda mill-ikbar sfidi tal-preżent. Huwa minnu li r-rati tal-qgħad fost iż-żgħażaġh ta' bejn il-15 u l-24 sena dejjem kienu oghla mir-rati ta' qgħad fost persuni ta' bejn 24 u 65 sena iżda l-kriżi ekonomika u finanzjarja laqtet partikolarment hażin liż-żgħażaġh li qed ifittxu biex jidhlu għall-ewwel darba fis-suq tax-xogħol. Filwaqt li, skont il-Eurostat ⁽¹⁾, sal-aħħar tal-2008, ir-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh kienet id-doppju tar-rata tal-popolazzjoni kollha, sal-aħħar tal-2012 żdiedet b'2,6 darbiet iktar mir-rata tal-qgħad tal-popolazzjoni kollha.

2.2 Ir-raġunijiet għal dan jinkludu anqas impjegati minhabba tkabbir negattiv jew dgħajef u t-tnaqqis fid-domanda domestika, fit-tfaddil u l-friza ta' reklutaġġ assoċjat fis-settur pubbliku. Dawn l-elementi ġew aggravati mill-fatt li, fl-oqsma tal-edukazzjoni u s-suq tax-xogħol, ir-riformi strutturali ma twettqux fil-hin, min-nuqqas ta' kwalifiki kif ukoll minn hilit li ma hemmx domanda għalihom fis-suq tax-xogħol.

2.3 Ir-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh tindika l-għadd ta' persuni ta' bejn il-15 u l-24 sena li huma qieghda mittieghda f'persentaġġ tal-popolazzjoni attiva tal-istess età. Fl-2013 din ir-rata kienet ta' 23,3 % fl-UE-28. It-tieni indikatur tal-Eurostat ⁽²⁾ jikkalkola l-proporzjon ta' żgħażaġh qieghda (jiġifieri l-proporzjon ta' żgħażaġh ta' bejn il-15 u l-24 sena li huma qieghda mill-popolazzjoni kollha ta' din l-età). Fl-2013 dan kien jammonta għal 9,8 % fl-UE. Dan l-indikatur juri li hafna żgħażaġh ta' din l-età jkunu qed jitharrġu u b'hekk mhumiex disponibbli fis-suq tax-xogħol. L-Istati Membri jintlaqtu b'mod ferm differenti mill-qgħad fost iż-żgħażaġh: il-proporzjon ta' qgħad fost iż-żgħażaġh ivarja minn 4 % fil-Ġermanja sa 20,8 % fi Spanja; mentri r-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh tvarja minn 7,9 % fil-Ġermanja sa 58,3 % fil-Ġreċja.

2.4 Ghalkemm għandu jiġi cċarat li r-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh ma tispeċifikax il-persentaġġ taż-żgħażaġh kollha li huma qieghda, għad hemm persentaġġ konsiderevoli ta' żgħażaġh li qed ifittxu xogħol.

2.5 Il-grupp ta' żgħażaġh li jaqa' taħt il-kategorija NEET (barra mill-edukazzjoni, impjieg jew taħriġ) għandu jingħata aktar attenzjoni: skont il-EUROFOUND ⁽³⁾ iż-żgħażaġh li jaqgħu f'dan il-grupp jinsabu f'periklu ikbar li eventwalment isibu biss postijiet tax-xogħol prekarji, u l-frustrazzjoni li jesperjenzaw f'fażi bikrija tagħmilhom aktar suxxettibbli għall-faqar, l-eskluzjoni soċjali u r-radikalizzazzjoni. Il-kost tan-nonpartecipazzjoni ta' dawn iż-żgħażaġh fis-suq tax-xogħol huwa stmat b'kawtela għal EUR 153 biljun, u dan jikkorrespondi għal 1,2 % tal-PDG Ewropew.

2.6 F'xi Stati Membri tal-UE, irrispettivament miż-żieda fil-qgħad fost iż-żgħażaġh, hemm għadd dejjem jikber ta' postijiet battala tax-xogħol li ma jistgħux jimtlew. Dan jikkonċerna x-xoghlijiet speċjalizzati f'diversi oqsma bi kwalifiki għolja fl-oqsma tax-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM bl-Ingliż), iżda wkoll pożizzjonijiet ta' maniment intermedju fejn jinhtiegu nies b'hilit orizzontali (hilit ta' komunikazzjoni, spirtu ta' hidma f'tim, spirtu intraprenditorjali, eċċ.).

⁽¹⁾ Eurostat – Unemployment statistics (Eurostat – Statistika dwar il-Qgħad) (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽²⁾ Eurostat – Statistics explained – Youth_unemployment.

⁽³⁾ Eurofound – NEETs.

3. Ir-reazzjoni tal-Ewropa għall-qgħad fost iż-żgħażaġh

3.1 Il-Garanzija għaż-Żgħażaġh

3.1.1 L-idea ta' garanzija għaż-żgħażaġh ilha tissemma fil-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea ⁽⁴⁾ mill-2011. F'April 2013, il-Kunsill tal-Ministri tal-UE adotta Rakkomandazzjoni dwar it-twaqqif ta' Garanzija għaż-Żgħażaġh. L-implimentazzjoni tagħha għandha tiżgura li iż-żgħażaġh kollha ta' taht il-25 sena jirċievu offerta tajba ta' impjieg, ta' iktar taħriġ, apprendistat jew traineeship fi żmien erba' xhur wara li jtilqu mill-iskola jew ikunu tilfu impjieg.

3.1.2 Il-maġġoranza tal-miżuri tal-garanzija għaż-żgħażaġh jistgħu jiġu kkofinanzjati mill-Fond Soċjali Ewropew. Barra minn hekk, hemm riżorsi addizzjonali mill-inizjattiva għall-impjiegi għal 20 Stat Membru minhabba rata kbira ta' qgħad fost iż-żgħażaġh fir-reġjuni tagħhom (aktar minn 25 % tal-anqas f'reġjun wiehed).

3.1.3 Fil-qafas tas-Semestru Ewropew, il-valutazzjoni u l-monitoraġġ tal-pjani ta' implimentazzjoni għandha tiġi inkorporata fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi sabiex jiġi żgurat li l-Garanzija għaż-Żgħażaġh tkun armonizzata mal-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020.

3.1.4 Fl-2013, il-**Bank Ewropew tal-Investment** nieda l-programm "Impjiegi għaż-Żgħażaġh – Investment fil-Hiliet" li kellu EUR 6 biljun allokati għalih. L-istess ammont ser jiġi allokat għal dan il-programm fl-2014 u l-2015.

3.2 Pjani ta' azzjoni tal-imsieħba soċjali Ewropej għall-ġlieda kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġh

F'Ġunju 2013, l-imsieħba soċjali Ewropej adottaw pjan ta' azzjoni dwar l-impjieg għaż-żgħażaġh ⁽⁵⁾. Dan huwa bbażat fuq eżempji eżistenti u godda ta' Prattika tajba fl-erba' prijoritajiet: it-tagħlim, it-tranzizzjoni mill-edukazzjoni għax-xogħol, l-impjieg u l-intraprenditorija. B'hekk l-imsieħba soċjali nazzjonali ser ikunu ispirati jsibu soluzzjonijiet fl-ambjent tagħhom stess u jadattaw għall-kundizzjonijiet nazzjonali rispettivi tagħhom.

3.3 Il-kontribut tal-KESE

3.3.1 Il-KESE indirizza s-sitwazzjoni taż-żgħażaġh fis-suq tax-xogħol f'diversi opinjonijiet ⁽⁶⁾, konferenzi u seduti ⁽⁷⁾. L-Osservatorju tas-Suq tax-Xogħol qed japplika metodu ġdid li jinvolvi t-tfassil ta' studji pilota dwar temi partikolari. Għaldaqstant tintalab l-opinjoni tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili f'xi Stati Membri sabiex ikun jista' jiġi evalwat jekk il-politiki u l-miżuri Ewropej għandhomx l-effetti mixtieqa. Il-kwistjoni importanti tal-impjieg taż-żgħażaġh hija waħda mill-ewwel sugġetti li ġew magħzula għal studju pilota.

3.3.2 Fl-Opinjoni tiegħu dwar il-Pakkett għall-Impjiegi taż-Żgħażaġh ⁽⁸⁾ il-Kumitat sqarr li "hija meħtieġa strateġija ta' tkabbir reali fil-livell nazzjonali u fl-UE biex tappoġġja l-holqien ta' iktar impjiegi u impjiegi iktar stabbli [...]. Dan għandu bżonn approċċ ikkordinat għall-isforzi u l-politiki kollha li għandhom l-ghan li jsahhu l-kompetittività u jgħibu lura l-fiducja tal-investituri u tal-familji." Barra minn hekk, innota li l-finanzjament ta' EUR 6 biljun għall-Garanzija għaż-Żgħażaġh mhux ser ikun biżżejjed.

3.3.3 Fl-Opinjoni tiegħu dwar "Qafas tal-Kwalità għall-Apprendistati" ⁽⁹⁾, il-KESE nnota li l-apprendistati huma importanti biex titwitta t-triq għas-suq tax-xogħol iżda mhumiex is-soluzzjoni maġika għall-ġlieda kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġh. Apparti r-rekwiżit li l-apprendistati jiġu inklużi b'mod aktar b'sahħtu fil-kurrikula u li tiġi provduta protezzjoni soċjali bażika, għandhom jifasslu wkoll linji gwida li jagħtu harsa ġenerali lejn l-opportunitajiet ta' finanzjament sabiex jiġu stabbiliti skemi ta' apprendistati b'responsabbiltà finanzjarja kondiżiva.

⁽⁴⁾ Opportunitajiet għaż-żgħażaġh u l-pakkett għall-impjieg taż-żgħażaġh

⁽⁵⁾ Framework of actions on youth employment (Qafas ta' azzjonijiet dwar l-impjieg għaż-żgħażaġh) (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽⁶⁾ ĠU C 68, 6.3.2012, p. 1; ĠU 68, 6.3.2012, p. 11; ĠUC 143, 22.5.2012, p. 94; ĠU C 299, 4.10.2012, p. 97; ĠUC 191, 29.6.2012, p. 103; ĠU C 11,15.1.2013, p. 8-15; ĠU C 161, 6.6.2013, p. 67-72; ĠU C 327, 12.11.2013, p. 58-64; ĠU C 133, 9.5.2013, p. 77-80; ĠU C 271, 19.9.2013, p. 101; CCMI/118 – EESC-2013-05662-00-00-AS-TRA (Relatur: Fornea, Korelatur: Grimaldi); għad mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali.

⁽⁷⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-eu-policies-youth-employment>

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-skill-mobility-competitiveness>

⁽⁸⁾ ĠU C 161, 6.6.2013, p. 67

⁽⁹⁾ Qafas ta' Kwalità għall-Apprendistati

3.3.4 Il-Kumitat jilqa' b'mod favorevoli d-deċiżjoni li tissahha il-kooperazzjoni bejn is-Servizzi Pubbliċi tal-Impjeg (PES) anke minhabba l-importanza tagħhom fil-ġlieda kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġh⁽¹⁰⁾. Il-PES għandhom ikunu jistgħu jirreaġixxu b'mod dirett, flessibbli u kreattiv għall-bidliet fl-ambjent tagħhom u għandhom ikunu jistgħu jikkombinaw l-interventi fil-perjodu qasir ma' soluzzjonijiet sostenibbli. Dan għandu jiġi rifless fil-kapaċitajiet korrespondenti u fl-appoġġ finanzjarju suffiċjenti. Il-PES għandhom jikkonċentraw aktar fuq il-provvista tax-xogħol peress li l-impjegaturi qed isibuha dejjem aktar diffiċli biex isibu l-impjegati li għandhom bżonn.

3.3.5 Fl-Opinjoni tiegħu dwar "Nifthu l-edukazzjoni"⁽¹¹⁾ il-KESE jenfasizza li approċċ diġitali fis-sistemi tal-edukazzjoni jista' jgħin biex titjieb il-kwalità u l-kreattività tal-opportunitajiet edukattivi. Il-partecipazzjoni tal-ghalliem fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-inizjattiva, flimkien ma' tahrig adegwat, hija essenzjali biex "nifthu l-edukazzjoni" b'mod innovattiv bl-użu tat-teknoloġiji l-ġodda u għar-Riżorsi Edukattivi Miftuħa (OER) f'kuntast ta' tagħlim u apprendistat għal kulhadd. Il-mobilizzazzjoni tal-atturi kollha u l-promozzjoni tal-holqien ta' "shubijiet ta' tagħlim" fis-soċjetà huma essenzjali wkoll għas-suċċess.

3.3.6 Il-proġetti deskritti fit-taqsimiet li ġejjin ġew rakkomandati mill-membri tal-Kumitat. Peress li hafna mill-proġetti huma relattivament godda, sikwit ma jkun hemm l-ebda data dwar l-effiċjenza u l-effikaċja tagħhom u għalhekk il-valutazzjoni hija bbażata unikament fuq il-perċezzjoni tal-membri tal-Kumitat.

3.4 Ir-riforma tas-sistemi tal-edukazzjoni

3.4.1 Bħala parti mis-Semestru Ewropew, 16-il Stat Membru ġew irrakkomandati jimmodernizzaw is-sistema tal-edukazzjoni tagħhom. Ġie rakkomandat lil 12-il Stat Membru li jorjentaw it-tahrig vokazzjonali aktar lejn is-suq tax-xogħol jew li jsahhu t-tahrig vokazzjonali doppju.

3.4.2 Is-sistemi tal-edukazzjoni huma kompetenza nazzjonali u hekk għandhom jibqgħu. Madankollu, il-livell Ewropew jista' jagħti stimolu importanti bl-iskambju tal-esperjenzi u t-tagħlim bejn il-pari kif ukoll permezz ta' incentivi finanzjarji. Is-sistemi tal-edukazzjoni għandhom jifasslu b'mod li jipprovdu liż-żgħażaġh mhux biss bit-tekniki kulturali bażiċi iżda jgħallmuhom ukoll jirreaġixxu b'mod awtonomu għal rekwiżiti li jinbidlu, sabiex jagħmlu t-tagħlim tul il-hajja parti mill-hajja individwali tagħhom.

3.4.3 L-ghoti ta' pariri u informazzjoni vokazzjonali f'waqthom għandu jgħin liż-żgħażaġh jirrikonoxxu t-talenti u l-kompetenzi tagħhom u jiprovdu informazzjoni dwar l-iżviluppi fis-suq tax-xogħol. Il-proġetti bħal "Wiener Töchtertag"⁽¹²⁾, fejn it-tfaliet imorru fintrapriża sabiex jiksbu vizjoni ta' setturi professjonali godda u tal-opportunitajiet ta' impjeg, jistgħu jikkontribwixxu wkoll biex it-tfaliet jinteressaw ruhhom f'tahrig vokazzjonali tekniku.

3.4.4 It-tluq bikri mill-iskola huwa kkaġunat minn diversi kawżi u għaldaqstant jirrikjedi miżuri adatti mfassla individwalment. Il-miżuri intizi biex jipprevnu t-tluq bikri mill-iskola bħall-"Jugendcoaching"⁽¹³⁾ fl-Awstrija jew "Joblinge"⁽¹⁴⁾ fil-Ġermanja huma eżempji fejn iż-żgħażaġh li jkunu fil-periklu li johorġu mis-sistema jirċievu pariri u għajnuna individwali sabiex isibu tahrig jew impjeg.

3.4.5 Fil-pajjiżi Ewropej b'rata baxxa tal-qgħad fost iż-żgħażaġh jidher li dawn għandhom sistema ta' tahrig li tikkunsidra s-suq tax-xogħol u l-intrapriża u toffri kwalifiki professjonali ċċertifikati li jkunu trasferibbli. B'hekk parti mit-tahrig isir direttament fuq il-post tax-xogħol, u parti oħra l-iskola u dan kollu jsir f'diversi modi. Dan ġie rikonnoxxut mill-istituzzjonijiet tal-UE u l-imsieħba soċjali tal-UE li approvaw l-Alleanza Ewropea għall-Apprendistati⁽¹⁵⁾. L-apprendistati huma wiehed mill-elementi importanti tal-iskema tal-Garanzija taż-Żgħażaġh u s-suċċess tagħhom huwa bbażat fuq shubija wiesgħa li tlaqqa' l-partijiet interessati fil-qasam tal-intrapriża, il-haddiema u l-edukazzjoni. Sabiex tinholoq sistema doppja, li hija bbażata fuq il-htigijiet tal-kumpaniji, tas-suq tax-xogħol u taż-żgħażaġh huwa essenzjali li l-organizzazzjoni u t-tħaddim tagħha jseħhu bl-involviment qawwi tal-istituzzjonijiet qrib il-livell tal-kumpaniji. Il-partecipazzjoni qawwija tal-imsieħba soċjali twassal biex dawn jidentifikaw mas-sistema u jagħmluha tagħhom ("koproprietarji tas-sistema"). Barra minn hekk, jinhtieġu wkoll ir-responsabbiltà u r-rieda tal-impjegaturi. Anke jekk Stati Membri oħra ma jkunux jistgħux jimplimentaw sistema ta' tagħlim komprensiva fil-perjodu qasir, jistgħu pereżempju jittestjaw korsijiet ta' tahrig doppju ma' grupp fiss ta' kumpaniji fl-istess settur. Għaldaqstant, l-imsieħba soċjali settorjali għandhom jistabbilixxu standards u ċertifikati komuni fil-qasam tat-tahrig. Possibbiltà oħra tista' tkun kooperazzjoni msahha bejn l-iskejjel individwali, fil-kuntast tal-awtonomija tagħhom, u kumpaniji individwali, bħal pereżempju l-każ fil-Polonja.

⁽¹⁰⁾ Is-Servizzi Pubbliċi tal-Impjeg (PES)

⁽¹¹⁾ Nifthu l-edukazzjoni

⁽¹²⁾ Töchtertag.

⁽¹³⁾ NEBA – Jugendcoaching.

⁽¹⁴⁾ Joblinge.

⁽¹⁵⁾ Alleanza Ewropea għall-Apprendistati

3.4.6 Tul dawn l-ahhar snin Malta hadet passi konsiderevoli f'din id-direzzjoni bil-korsijiet tal-Malta College of Arts, Science and Technology (MCAST) fejn parti mit-taħriġ isir direttament fi hdan il-kumpaniji. Mill-284 student li wettqu t-taħriġ Prattiku tagħhom mal-Lufthansa Malta, 163 minnhom ġew offruti impjieg.

3.4.7 **Rikonoxximent ta' kwalifiki miksuba b'mod informali** Il-validazzjoni tal-eżiti tat-tagħlim b'mod partikolari l-għarfien, il-hiliet u l-kompetenzi, li jinkisbu permezz tat-tagħlim mhux formali u informali jista' jkollhom rwol importanti fit-tishih tal-impjegabbiltà u l-mobbiltà, kif ukoll biex tiżied il-motivazzjoni għal tagħlim tul il-hajja, partikolarment fil-każ ta' persuni żvantaġġati soċjoekonomikament jew dawk bi kwalifiki baxxi.

3.4.8 Fi żmien meta l-Unjoni Ewropea qed tiffaċċja kriżi ekonomika serja li kkawżat żieda fil-qgħad, speċjalment fost iż-żgħażaġh, u fil-kuntest ta' popolazzjoni li qed tixxjeh, il-validazzjoni tal-għarfien, il-hiliet u l-kompetenzi rilevanti kollha hija importanti aktar minn qatt qabel għat-titjib tal-funzjonament tas-suq tax-xogħol, il-promozzjoni tal-mobbiltà u t-tishih tal-kompetittività u t-tkabbir ekonomiku.

3.5 Mizuri għall-iffaċilitar tat-tranzizzjoni mill-iskola lejn l-impjieg

3.5.1 **Mizuri ta' kwalifiki u taħriġ (vokazzjonali):** in-nuqqas ta' esperjenza tax-xogħol huwa punt essenzjali li jżomm lill-kumpaniji lura milli jimpjegaw liż-żgħażaġh fi żminijiet ekonomiċi diffiċli. It-taħriġ purament tekniku mingħajr il-htieġa ta' applikazzjoni Prattika tal-għarfien qiegħed dejjem jostakola l-aċċess għas-suq tax-xogħol.

3.5.2 "Thinking outside the box on recruitment" huwa proġett Litwan bil-ghan li jipprepara liż-żgħażaġh għall-post tax-xogħol u jipprovdihom taħriġ Prattiku f'intraprizi adatti. L-"Implacementstiftungen"⁽¹⁶⁾ tas-Servizz tal-Impjieg Pubbliku tal-Awstrija jahdem b'mod simili, fejn l-intraprizi li ma jistgħux isibu l-persunal li jirrikjedu jitlaqqgħu ma' persuni li jkun qad ifittxu impjieg u li jkun jonqoshom parti minn taħriġ għal xogħol partikolari. L-ispejjeż tat-taħriġ u tal-ghajxien jinqasmu bejn is-servizz għall-impjieg u l-kumpaniji. Il-valutazzjonijiet juru li madwar 75 % tal-partecipanti jkun sabu xogħol tliet xhur wara l-partecipazzjoni tagħhom ftali programmi.

3.5.3 Il-ftehimiet li saru fi Franza fl-2011 bejn l-imsieħba soċjali interprofessjonali wasslu għat-tfassil ta' mizuri speċifiċi biex jgħinu liż-żgħażaġh li għandhom edukazzjoni skolastika sekondarja (jew terzjarja) isibu impjieg. Inghatat enfasi prinċipali t-taħriġ fil-mili tal-applikazzjonijiet. Skont valutazzjoni minnhom l-inkluzjoni fis-suq tax-xogħol kienet oghla fost dawk li ppartecipaw f'dan il-programm (65 %) – jiġifieri 18 % oghla mill-grupp pari.

3.5.4 Fl-Irlanda, bl-ghajnuna tal-programm "Job Bridge"⁽¹⁷⁾, iż-żgħażaġh li jkun rċewew minn tal-anqas 78 ġurnata ta' ghajnuna soċjali ġew offruti apprendistati ta' minn 6 sa 9 xhur f'kumpanija partikolari. Dawn l-appendisti jaqilgħu EUR 50 fil-ġimgħa flimkien mal-benefiċċji soċjali. Ta' min jikkunsidra b'mod kritiku wkoll li l-individwi li pereżempju jsewgu taħriġ u jahdmu part-time fl-istess hin, wara t-taħriġ tagħhom ma jistgħux jibbenefikaw minn dan il-programm għaliex mhumiex benefiċjarji ta' ghajnuna soċjali. Fil-fehma tal-Kumitat il-mizuri ta' attivazzjoni għandhom jibdeu aktar kmieni peress li perjodu twil ta' stennija jiskoraġġixxi lin-nies minflok ihegġgħom biex jahdmu.

3.5.5 Fl-2011, l-"iScottish council for voluntary organisations" nieda l-programm "Community Jobs Scotland". Dan huwa immirat lejn iż-żgħażaġh qiegħda u jinvolvi hidma mal-organizzazzjonijiet tal-ghajnuna soċjali biex liż-żgħażaġh bi kwalifiki għoljin kif ukoll bażiċi joffrullhom possibbiltajiet ta' impjieg ta' minn 6 sa 9 xhur f'għadd ta' setturi differenti. Iż-żgħażaġh jingħataw xogħol reali, ikollhom jgħaddu mill-proċess ta' applikazzjoni u jirċievu paga u aktar taħriġ. Ippartecipaw aktar minn 4 000 żaġhżugh u żaġhżugħa li 47,3 % minnhom ġew impjegati direttament u 63,6 % setgħu jibbenefikaw indirettament minn aktar taħriġ u volontarjat.

3.5.6 Fid-Danimarka, it-trejdjunjins u l-fondi tax-xogħol flimkien mal-impjegaturi pubbliċi u privati qed johlqu apprendistati għaż-żgħażaġh li lestew it-taħriġ tagħhom sabiex jipprovduhom bl-esperjenza tax-xogħol u l-ispeċjalizzazzjoni fil-qasam ta' għarfien tagħhom. Medja ta' 60 % tal-persuni li jkun wettqu apprendistati ta' dan it-tip isibu impjieg. Iċ-ċifri eżatti ser jiġu ppubblikati ma' tmiem-il proġett f'April 2014.

⁽¹⁶⁾ <http://www.ams.at/wien/sfu/14359.html><http://www.implacement-stiftung.at/>

⁽¹⁷⁾ Jobbridge.

3.5.7 Bis-sahha tal-proġett Sloven tal-ILO “moje Izjusnje”⁽¹⁸⁾ (L-esperjenza tiegħi), li huwa pjattaforma onlajn fejn l-istudenti jistgħu jtellgħu l-esperjenza tax-xogħol tagħhom, tinholoq rabta bejn l-istudenti u l-impjegaturi. Barra minn hekk, ser jinharġu ċertifikati li jikkonfermaw l-esperjenza tax-xogħol.

3.5.8 Fi Spanja, il-Fondazzjoni Novia Salcedo li hija organizzazzjoni kulturali privata u mhux bi skop ta' qligħ toffri programm fejn l-apprendistati jakkumpanjaw lil gradwati professjonali f'tahlita ta' taġlim teoretiku u esperjenza Prattika tax-xogħol fil-kumpaniji. Il-valutazzjoni wriet li aktar minn 52,23 % individwu rċieva impjieg wara li lesta l-programm.

3.5.9 Fir-Repubblika Ċeka, l-impjegaturi u l-organizzazzjonijiet professjonali huma msieħba fil-proġett “POSPOLU” (“FLIMKIEN”) li jahdem favur tibdil fil-forma organizzattiva tat-taħriġ u t-tishih ta' taħriġ ibbażat fuq il-post tax-xogħol, fejn jitwaqqfu shubbijiet bejn l-iskejjel u l-intrapriżi u jifasslu proposti għal tibdil fil-kontenut tat-taħriġ. Prinċipalment, il-proġett jiffoka fuq it-taħriġ fil-qasam tal-inġinerija mekkanika, elettrika u ċivili, it-trasport u l-IT.

3.5.10 Fil-Portugall, in-netwerk ta' Ċentri Teknoloġiċi jippromovi żewġ proġetti (“Think Industry” u “F1 in Schools”) li jiffokaw fuq il-hiliet industrijali godda meħtieġa mis-suq tax-xogħol, iżaw approċċ Prattiku għall-aħħar li jinvolvi t-tishih tal-użu ta' għodod u makkinarju u jipprovdu t-tagħrif meħtieġ biex tinbena karożza reali żgħira (mini) tal-F1 u biex l-idea/il-proġett jitqiegħdu fis-suq. L-iskejjel u l-industrija holqu shubbijiet intiżi biex ibiddlu r-reputazzjoni tal-karrieri industrijali fost l-istudenti żgħażaġh u jiddiriguhom lejn il-bżonnijiet tas-suq⁽¹⁹⁾.

3.5.11 Fl-Italja jeżisti programm għall-perjodu ta' bejn l- 2014 u l-2016 li jippermetti lill-istudenti tal-aħħar sentejn tal-iskejjel sekondarji jqattgħu perjodu f'kumpanija billi jintuża aħjar il-kuntratt tal-apprendistat.

3.5.12 **Il-promozzjoni tal-mobbiltà:** il-promozzjoni tal-mobbiltà transkonfinali taż-żgħażaġh għal finijiet ta' esperjenza tax-xogħol tista' tgħin ukoll biex tingheleb il-qabza bejn l-edukazzjoni purament teoretika u l-ewwel impjieg.

3.5.13 Il-ftehim bilaterali bejn il-Ġermanja u Spanja li ser jipprovdi opportunitajiet ta' impjieg u ta' taħriġ għal madwar 5 000 żgħażuġh u żgħażuġha Spanjoli sal-2017 huwa eżempju ta' dan. B'mod simili, l-għan tal-programmi ta' appoġġ Ġermaniżi “The job of my life” u “Make it in Germany” huwa li jgħibu liż-żgħażaġh lejn il-Ġermanja biex iwettqu taħriġ f'xogħolijiet fejn m'hemm x biżżejjed professjonisti. Dawn jingħataw kors preparatorju f'pajjiżhom, u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u ta' rilokazzjoni u ta' kors tal-lingwa fil-Ġermanja jiġu rimborżati biex jippreparaw ruħhom għall-apprendistat. F'każ li l-impjegatur ikun kuntent wara t-tlestija tal-apprendistat, jista' jiġi segwit taħriġ ta' bejn 3 snin u 3 snin u nofs. Apparti r-rimborż tat-taħriġ jingħata appoġġ finanzjarju u ż-żgħażaġh jirċievu għajnuma fl-iskola, ix-xogħol u l-hajja ta' kuljum.

3.5.14 Il-programm “Integration durch Austausch” (Integrazzjoni permezz tal-iskambju) jappoġġja l-integrazzjoni professjonali ta' gruppi ta' individwi li għandhom diffikultajiet biex jaċċessaw is-suq tax-xogħol u dan isir bl-akkwist ta' esperjenzi Prattiki tax-xogħol f'pajjiżi oħra tal-UE. Ir-reviżjoni ta' nofs it-term ta' dan il-programm ikkofinanzjat mill-FSE wera li sitt xhur wara t-tkomplija tal-iskambju tal-programm IdA 41 % tal-partecipanti sabu impjieg, 18 % leste w taħriġ, 7 % marru l-iskola u 4 % leste w kors ta' studju.

3.5.15 Sabiex ikun hemm bilanċ aħjar bejn il-provvista u d-domanda fis-suq tax-xogħol tinħtieġ riforma tal-EURES. Il-KESE ser jesprimi ruħu f'dan ir-rigward f'opinjonijiet oħra. Madankollu l-element ewlieni ser ikun li l-EURES jintuża bħala strument tal-politika tas-suq tax-xogħol fl-Istati Membri kollha u mhux biss f'uħud minnhom u l-postijiet battala ser jiġu ppublikati wkoll hemmhekk. L-inizjattiva “Your first EURES job”⁽²⁰⁾ hija wkoll eżempju tajjeb tal-promozzjoni tal-mobbiltà transkonfinali tal-haddiema żgħażaġh billi jingħataw l-ewwel impjieg (mhux taħriġ jew apprendistat) permezz ta' sovvenzjoni għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba minhabba li jkun gie aċċettat impjieg f'pajjiż iehor.

⁽¹⁸⁾ <http://youthpractices.org/assessment.php>; p. 36.

⁽¹⁹⁾ <http://www.f1inschools.com/>

⁽²⁰⁾ European Commission – Your first EURES job.

3.5.16 Għat-tqabbil ahjar tal-hiliet huwa essenzjali li jiġu stabbiliti osservatorji għall-antecipazzjoni u l-identifikazzjoni bikrija tal-hiliet meħtieġa. Dan għandu jsir fil-livell reġjonali u/jew settorjali bil-kooperazzjoni tal-imsieħba soċjali sabiex id-diversi bidliet ekonomiċi, legali kif ukoll tekniċi jkunu jistgħu jiġu indirizzati malajr u biex il-htigijiet tal-kumpaniji u tas-suq tax-xogħol ikunu iktar ċari.

3.6 Miżuri għall-integrazzjoni taż-żgħażaġh żvantaġġati

3.6.1 Iż-żgħażaġh bi bżonnijiet speċjali jirrikjedu wkoll appoġġ speċjali sabiex isibu triqithom fis-suq tax-xogħol. Fl-Awstrija, dan jiġi żgurat permezz tal-programm "Jobcoaching"⁽²¹⁾ li jgħin lill-persuni b'diżabbiltà jew li għandhom diffikultajiet tat-tagħlim permezz ta' għoti ta' pariri u appoġġ individwali tul l-ewwel xhur f'impjieg ġdid. Dan l-appoġġ huwa disponibbli għaż-żgħażaġh kif ukoll għall-intrapriži.

3.6.2 F'Wales, il-proġett "Intermediate Labour Market" nholoq speċifikament għan-NEETs u joffri liż-żgħażaġh li huma l-aktar imbiegħda mis-suq tax-xogħol programm strutturat tajjeb u opportunitajiet ta' impjieg. Dan il-proġett għandu jimmotiva liż-żgħażaġh biex isibu impjieg, irawwem fihom regoli ġenerali ta' kondotta, jipprovdilhom il-kwalifiki bażiċi u jgħinhom japplikaw għal impjieg. Minn 249 partecipant 35 sabu xogħol.

3.6.3 Il-proġett "Equality of Opportunity"⁽²²⁾ imfassal għall-intrapriża U.S. Steel Kosice huwa eżempju ta' integrazzjoni tal-persuni mbiegħda hafna mis-suq tax-xogħol. Dan il-proġett jiffoka b'mod speċifiku fuq l-impjieg u t-taħriġ tar-Rom li jkunu ġejjin miż-żona ta' madwar Kosice, li għalihom dan sikwit ikun l-ewwel kuntatt mas-suq tax-xogħol. Mill-2002 'il hawn, inholqu aktar minn 150 impjieg għal dawn ir-Rom.

3.6.4 Il-programm Belġjan "Activa"⁽²³⁾ jipprovdli liż-żgħażaġh b'livell baxx ta' kwalifiki u li jkunu taht il-25 sena u jkunu ilhom tal-inqas 12-il xahar qieghda tnaqqis fil-kontributi soċjali tal-impjegatur kif ukoll sussidju fuq il-paga matul għoxrin xahar.

3.7 Miżuri għar-rifoma tas-suq tax-xogħol

3.7.1 Skont il-Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit (Istitut ta' Riċerka dwar il-ġejjieni tax-Xogħol) "F'hafna pajjiżi Ewropej il-kuntratti tax-xogħol definiti ilhom li ġew liberalizzati mit-tmeninijiet sabiex jinholqu aktar opportunitajiet tax-xogħol mingħajr ma jkun hemm bżonn li tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-protezzjoni kontra t-tkeċċija, li hija żviluppata sew f'hafna pajjiżi."⁽²⁴⁾ Dan wassal biex kull ma jmur iż-żgħażaġh qed jiġu offruti biss kuntratti tax-xogħol definiti, mingħajr ma jkollhom il-possibbiltà li jinqalbu f'kuntratti indefiniti. Ghalkemm huwa minnu li fi żminijiet ta' kriżi sistema b'sahhitha ta' protezzjoni kontra t-tkeċċija tiproteġi lill-impjegati li jkunu ilhom jahdmu minflok liż-żgħażaġh, fid-dawl tas-sitwazzjoni ekonomika incerta din is-sistema tikkostitwixxi ostaklu għar-reklutaġġ ta' haddiema żgħażaġh mingħajr esperjenza u b'hekk issahhah il-frammentazzjoni tas-suq tax-xogħol.

3.7.2 Il-Kumitat jirrakkomanda li, b'mod partikolari fl-Istati Membri b'rata oghla ta' qgħad fost iż-żgħażaġh, jkomplu jiġu implimentati riformi fis-suq tax-xogħol bl-involvement tal-imsieħba soċjali sabiex jinstab l-ahjar bilanċ bejn il-flessibbiltà u s-sigurtà. Huwa minnu li r-riformi ser ikollhom impatt biss fil-perjodu medju, madankollu, fil-qafas tal-irkupru ekonomiku jistgħu jagħtu kontribut konsiderevoli għat-tnaqqis rapidu tal-qgħad fost iż-żgħażaġh.

3.8 Inċentivi għall-intrapriži biex jirreklutaw liż-żgħażaġh

3.8.1 Sabiex tiġi ffaċilitata d-deċiżjoni tal-intrapriži li jirreklutaw lil żgħażaġh mingħajr esperjenza jista' jkun utli li jiġu provduti inċentivi addizzjonali li sikwit jieħdu l-forma ta' sussidji tal-pagi jew tnaqqis fil-kontribuzzjonijiet għall-iskemi tas-sigurtà soċjali. Huwa importanti li jiġi żgurat li dan ma jwassalx għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u għall-erożjoni tas-sistemi tas-sigurtà soċjali. Pereżempju l-għajnuna tal-HRDA (Human Resource Development Authority of Cyprus)⁽²⁵⁾ lill-intrapriži Ċiprijotti li jipprovdur programmi ta' taħriġ għal haddiema żgħażaġh. B'mod partikolari l-SMEs jistgħu jużaw din l-għajnuna biex jikkompensaw għat-telf relatat fil-produzzjoni fil-fażijiet inizjali ta' taħriġ ta' rekluti godda.

⁽²¹⁾ NEBA – Jobcoaching.

⁽²²⁾ U.S. Steel Kosice – Equality of Opportunity.

⁽²³⁾ Il-Belġju - Activa.

⁽²⁴⁾ IZA – Jugendarbeitslosigkeit in Europa (il-qgħad fost iż-żgħażaġh fl-Ewropa).

⁽²⁵⁾ Ċipru - Scheme for the job placement and training of tertiary education (skema ta' kollokament f'impjieg u t-taħriġ tal-edukazzjoni terziarja)

3.8.2 Permezz tal-karta Finlandiża “Sanssi”⁽²⁶⁾, iż-żgħażaġh kollha qiegħda u taht it-30 sena huma żgurati li l-impjegatur jista' jitlob sussidji fil-pagi għal 10 xhur.

3.8.3 L-Ungerija għażlet li toffri inċentiv lill-kumpaniji li jiddeciedu li jimpjegaw lil żgħażaġh ta' anqas minn 25 sena-billi tnaqqas għal perjodu determinat il-paga gross u l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali.

3.8.4 Fl-Italja, il-kumpaniji għandhom inċentiv fiskali għal finijiet ta' sigurtà soċjali għal 12-il xahar jekk jirreklutaw b'kuntratt indefinit żgħażaġh ta' bejn it-18 u d-29 sena li jkunu ilhom tal-anqas 6 xhur mingħajr impjeg b'paga regolari jew ma jkollhomx kwalifiki tal-iskola sekondarja jew vokazzjonali.

3.9 Miżuri ta' promozzjoni u ta' intraprenditorija

3.9.1 Il-promozzjoni tal-edukazzjoni u t-taħriġ intraprenditorjali sabiex jiġu appoġġjati t-tkabbir u l-ħolqien tal-impjieg huwa wiehed mit-tliet pilastri tal-“Pjan ta' Azzjoni dwar l-Intraprenditorija 2020 – tkebbis mill-ġdid tal-ispirtu tal-intraprendenza fl-Ewropa”⁽²⁷⁾ Permezz tal-“permess tal-intraprenditur (Unternehmerführerschein)”⁽²⁸⁾ iż-żgħażaġh jistgħu jiksbu taħriġ dwar in-negozju u l-ekonomija tal-intrapriži li, wara li jkunu għamlu eżami, jissostitwixxi ċ-ċertifikati meħtieġa fl-Awstrija għat-tweqqif ta' attività indipendenti.

3.9.2 Permezz tal-Programm “Junior Company” l-istudenti ta' bejn il-15 u d-19-il sena johlqu intrapriži ġenwini għal tul is-sena skolastika u jqiegħdu fis-suq reali prodotti u servizzi li jkunu żviluppaw huma stess. B'hekk jistgħu jesperenzaw direttament il-kompetenzi ekonomiċi.

3.9.3 Il-proġett “Extraordinary EducationTM” jippermetti liż-żgħażaġh li jittestjaw idea ta' intrapriża f'ambjent informali u dan jittrażmettilhom kompetenzi bażiċi fil-qasam tal-intraprenditorija u l-komunikazzjoni independentement mill-età jew il-lingwa.

3.9.4 Sabiex jiġi żgurat li l-intrapriži godda jkollhom aċċess għall-finanzjament u jitheggu johlqu l-impjieg, ir-Rumanija teżentahom mill-ħlas ta' spejjeż tar-reġistrazzjoni. Barra minn hekk, jingħataw eżenzjonijiet fiskali għal bejn 2 sa 4 haddiema, self b'limitu ta' EUR 10 000 li jkopri 50 % tal-pjan ta' attività u 80 % tas-self jiġi garantit mill-gvern. Bejn l-2011 u Marzu tal-2014 b'kollox ġew stabbiliti 12 646 SMEs u nholqu 22 948 post tax-xogħol. Inghalqu biss 188 SME. Dan il-programm ta' suċċess ser jitkompla wkoll fl-2014.

Brussell, 4 ta' Ġunju 2014

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Henri MALOSSE

⁽²⁶⁾ Finlandja – Karta Sanssi.

⁽²⁷⁾ COM(2012) 795 final.

⁽²⁸⁾ L-Awstrija - Unternehmerführerschein.